

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZALLÁS:

Belső farkasutca 78. sz. alatt g. BÄNFfi ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. n. kedden, esütörtökön és szombaton dében.
 Ára évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábas sorért először 7 kr., másodsor 6 kr., harmadsor 5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelteik.
 A nyilatkozati cikkek sora után 25 kr. előleges beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

A szász egyetem mint törvényhozó. III.

(D) Előbbi cikkünkben kimutattuk, hogy a szász egyetem csak megválasztási statutorius joggal bír, és soha öt országos körű törvények hozatala nem illette; kimutattuk, hogy a királyföld, mely semmivel sem bírt több jogot azután, hogy a „peculium fisci” elnevezése eltávolított, mint az előtt, nem-hogy törvényhozásilag külön válhatott volna az országtól, de éppen ellenkezőleg az országgyűlés intézkedett nemcsak arról, hogy törvényszékük, universitásuk körébe minő perek tartozzanak és minők a királyi tábla elébe; de igen arról is, hogy egyik vagy másik város lakói kifizessék az egyesektől fölvetett must árát s más apró adósságot. Tehát a legkisebb kérdésbe is belevegyült biz az országgyűlés.

Kimutattuk azt is, hogy már az október 20-ki diploma III-dik pontjában ő Felsége határozottan kimondá, hogy törvények hozatala s változtatása csak az országgyűlésen és pedig a magyar korona tartományaiban előbbi alkotmányuk értelmében történhetik.

Nem kell azt okos ember előtt behoznitanunk, hogy az egyezkedési eljárás, a sajtótörvény, a személyes szabadság oltalmáról törvény stb. oly sarkalatos törvények, melyek a helyhatósági jog körébe éppen nem vonhatók.

Hisz, ha az ily törvények a helyhatóság intézkedése alá esnek, ellenben az adózás, nyjonez, kereskedelem stb. a Reichsrath körébe tétetik át: ugyan mi marad azután az országgyűlésnek?

Bizony az universitás vezérszónokai nagyon hamis helyzetbe jutottak, midőn egyik szavukkal a Reichsrath mellett buzognak, másik szavukkal egy erdélyi gyűlésbe bemeneleli jogukat az adó- és nyjonezügyi kérdésekkel igazolják, harmadik szavukkal pedig ezen országgyűlésbe, melyben semmi saját területre vonatkozó törvényhozási jog nem létezik, ők akarnak a legnagyobb számmal megjelenni, s már is megkésztetett hírszerint képviselőket, mialatt egyre-másra anticipálják kis területükön azon törvényhozás jogát, melyre legkisebb népesség létükre legtöbb képviselőt akarnak küldeni.

Ha a szász földnek valaha külön törvényhozási joga lett volna, akkor az országgyűlésen nem szavazhatott volna soha az országos törvények hozatalánál, és azon hozott törvények nem is kötelezték volna őt. Ámde nézzék meg a szász publicisták országgyűlési végzéseinket, s hozzott-e valaha törvényt éppen a személyjog, a szólásszabadság (hová a sajtójog is tartozik), valamint a katonai stb. ügyekben, mely a szász földet ne kötelezte volna? Volt-e valaha eset, hogy valamely kérdésnél a szász követek ne szavaztak volna a miatt, mert ezen kérdés a Sachsenland törvényhozása körébe tartozik? Volt-e egyetlen egy eset, hogy a szász országgyűlésileg, mint külön nemzet, vagy külön terület disponált volna?

Igen urak, arra volt eset, hogy a székelyföld külön hozott törvényeket a magyar királyok alatt, de ennek meg volt logikája, mert ő nem vett részt képviselői által a közös országgyűlésen, saját törvényhozái, és nemcsak megyei statutorius joggal bírva; sőt volt eset a nemzeti fejedelmek alatt is, hogy a közös erdélyi országgyűléstől a székely területet kizárólag érdeklő ügy külön valva a székely képviselő által látatott el, a mint ezt az 1702-beli fehervári országgyűlés jegyzőkönyvéből láthatni, hol a magára vállalt közhelyek elintézéséről, s a szükséges hivatali személyzetről önállóság s az országgyűlés többi tagjainak befolyása nélkül hozott törvényt; de

az országkörü autonómia ily esetére a fundus regius egész multja egyetlen egy példát sem szolgáltatott.

A multban tehát semmi argumentum sine az universitás azon merészsége mellett, hogy ő most oly országos, oly sarkalatos törvények hozatalába elegendjék, melyekről ő maga elismeri császár ő Felségehez intézett feliratában, hogy egész Erdélyre nézve szükség-es törvények.

A jelenben pedig, midőn magok a szászok is ekkorig legalább szinleg az októberi diplomán és februári patensen túl nem mentek, a melyek pedig általában Erdély integritását minden esetre biztosították, és a törvényhozás hatalmát nem a marchalisokra és az universitásokra, hanem az országgyűlésekre bízta át, a szászok törvényhozási beavatkozására semmi jogosultság sem adatott a felség által. Mennyivel kevesebbet akartak 1861-ben a vármegyék és székelysékek, midőn a hazai törvények alapjaini ügyvitel lehetőségéért ideiglenesen az országbírói értekezlet elveit kívánták alkalmazni; s bárha ezek közvetítők az osztrák és magyar törvények közt, megengedtetett-e csak ennyi is municipiumainknak? És im ekkor a királyföld municipiuma azt reméli, hogy ő végleges törvényeket hozni van jogosítva?

Ha sikerült a „Botshafter” terve, hogy a magyar királyságot Okohara, Rumeniara, Saxoniara, Armeniara, Zingariara, Vojvodinara stb. darabolják föl, akkor igen érteni fogjuk, ha a fundus regius akár külön felelős ministeriumot követeljen a közállam pénztárának hitelére; de a mig az uralkodó felség által kimondott integritás áll, a mely mellett még a centralista lapok józanabb része is őszintén buzog: addig nemcsak tagadjuk azt, hogy a szász földön másnemű törvényt hozhatnak, mint a mit a Tripartitum III-dik része 2-dik cizme a helyhatóságoknak megenged, de sőt reméljük, hogy az ily országos jogokba való avatkozás felülről ma is vissza fog utasíttatni.

Ismételjük itt, hogy mi tulzók nem vagyunk, mi látjuk, hogy a sajtótörvények rozszak, hogy hiteltörvényeink elavultak, sőt tudjuk, hogy éppen most tetteg — azonban ő felsége által biztosított ideiglenességgel — egyenest az osztrák törvények alatt állunk; hiszszük, hogy a szászokat, mint kereskedő népet a hiteltörvények kizárólag érdeklik, és hogyha ők azért folyamodtak volna az uralkodó felséghez, hogy miután ideiglenesen az osztrák törvények alatt élünk, méltóztassék ő felsége az országgyűlés intézkedéseig, a régebbi rozsz osztrák hitel- és sajtótörvényt az újbal s jobbaesékával kieserlétetni, hogy ha ők magukon segíteni akartak volna a nélkül, hogy az ország törvényét sérték, akkor nem volna ellenmondásunk; ámde ők ezen mostani viszonyokat az ország törvényhozási joga egy nagy darabjának eltulajdonítása végett kívánják saját részükre önzőleg kizsákmányolni.

És minő hamis helyzet foghat még később ebből kikerekedni?

A szász felirat — melyet közlünk — kimondja az egyezkedési eljárásról, hogy sem a régi, sem az új ki nem elégitő; sajtó törvény nem is létezhetik esküdtszék nélkül, mert az e nélküli sajtótörvényét határtalanul jobb a praeventiv censura, ennelfogva, ha az országgyűlés a törvényhozába elegendik, s hoz egy czélszerűbb kiegyezkedési és egy czélszerűbb sajtótörvényt, mi lesz ebből?

Mi alatt e törvény tárgyalatik, kimegy-e a szász nemzet a gyűlésteremből? — Ha kimegy, történt-e ily eset valaha mióta országgyűléseink vannak, vagy is mióta a szász

telep Erdélybe jött? Vagy tán nem megy ki a szász nemzet és a tanácskozásban részt vesz? Mi lesz akkor? nem kötelezendő őt az így hozandó országos törvény, melyhez szavazatával járult? Ámde, ha nem kötelezi, akkor ő nekünk magyarok, székelyek- és románoknak stb. urunkká, biráinkká, törvényadónk-ká vált kölesönösség nélkül. Vagy pedig a mi legtermészetesebb, kötelezendő őt az így hozott törvény. Ámde ki jósolhatja meg, ha nem fog-e eltérni a hozandó törvény az ausztraiától, mely pedig már a szász földre szentesített volt? Mi lesz ennek a következménye?

Mindezeknél fogva mi azt hisszük, hogy az uralkodó Flg az általunk előbb közölt szász egyetemi feliratra kegyelmesen megengedendi, hogy ideiglenesen, mig az országgyűlés ő felségével e kérdésben is egyetértve határozhat, a királyföldre az újabb sajtótörvény, egyezkedési eljárás stb. királyi hatalomnál fogva kiterjesztessék, de annak végleges törvénynyű szentesítését megtagadandja.

Ekkor a szászok kereskedői érdeke is ki lesz elégítve, a törvényhozó hatalomnak is az október 20-i diploma III. pontjában is biztosított hatásköre sértetlen marad.

A hamburgi gazd. világkiállítás érdekében a következő értesítvényt küldetett hozzánk, siető közreadás végett.

11545. 1863.

Folyó év mart. hó 31-én 1540. udvari sz. alatt lehatott kegyelmes királyi rendelt szept. 10-én Hamburgban tartandó nemzetközi kiállításnál nagy becs lenne helyeztetve arra, ha erdélyi hámos és háti lovak, melyek kitünő hírok mellett is éjszaki németországban nem ismeretesek, említett kiállításnál képviselve lennének.

Minthogy egyfelől az erdélyi lovaknak kelendőseget szerezni az ország érdeke megkívánja, másfelől a marhavásznak több osztrák tartományokban meg nem szünne miatt, a lovakban kellő kiállítás az osztrák birodalom részéről hiányzand, ez okból az eddig e tárgyban kibocsátott hirdetmények folytán a lótenyésztők mind saját érdekük, mind az erdélyi fajta lovak hírnevének előmozdítása szempontjából felszólítottak, a kérdésben kiállításnál minél számosabb részvételre, annyival inkább, mivel a fenebbi körülmény miatt a több osztrák tartományokból e részben hiános lévén a kiállítás, versenyzés nem léte miatt az erdélyi lovak jobb kelendősege remélhető.

A császári királyi kereskedelmi és népgazdászati ministerium által az osztrák vasútigazgatóságokkal kiegyezkedés történt, hogy az ígértbe helyezett szállítási kedvezmények idei május hó közepén kezdve a termékek- és gépekre nézve, idei június hó elsőjén kezdve pedig a szarvasmarhák- és lovakra nézve valósuljanak.

Végre a bejelentések könnyebbitésére azon kedvezmény eszközöltetett, hogy ezek nemcsak közvetlenül Hamburgban, hanem Bécsben is a nevezett ministeriumnál megtéthetnek, s innen is fognak átbocsátási bizonyítványok kiadatni.

Kolozsvárt, 1863 ápril 11-dik napján.

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET.

A szász nemzeti gyűlés mart. 31-ki ülésében megint a községi szavazás iránti alapterv részletes tárgyalása folytatott. Végül a szász helyettes-ispán elnapolta a gyűlést ápril 15-dikéig. Zárszávaiban boldog ünnepeket kívánt a követ uraknak s felkérte őket, hogy az időt felhasználva, világosítsák fel küldöiket a helyzetről s hassanak oda, hogy az egyetértés a (szász) nemzetben s az egyetértés az ország különböző nemzeteivel fentartassék.

A szász nemzeti gyűlés felirata, mely mellett a Szebenben felállítandó szász főfőtörvényszéki első rangú állomások betöltése iránti három kijelölések felküldetnek, megjelent a „Hermannstädter Ztg.” 84-ik száma.

ban. Univ-szám 552-et 1862. Kelt N.-Szebenben mart. 17-én 1863. A megszólított Császári királyi Apostoli Felség helyett egyszerűen „Felség! Legkegyelmesebb Császár és Ur!” E feliraton olvassuk: „A szász nemzeti universitás üsdiktől fogva egyszerűen főfőtörvényszék volt a Sachsenland székei, vidékei s némely kívül eső községekre nézve is. A szász n. u. tagjai, mint a főfőtörvényszék tagjai, a nép által szabadon választottak. Nem volt candidatio, s nem vala szükség a választottak felsőbb megerősítésére. A bírák ezen szabad választásának jogát a szász nemzet örökké úgy tekintette, mint helyhatósági alkotmányának legbecesebb gyöngyét, mint oly jogot, a melyről soha — vagy csak a legmagasabb árért szabad lemondani. Ezen jog magas jelentősége iránt a mostani leghevesebb nemzeti gyűlés is tisztában van; de nem mulaszthatja el, tekintetbe venni a jelenben oly annyira megváltozott viszonyokat, s hogy magasabb czélok elérése érdekében nagyobb áldozatokat is kell tenni. A szász n. gy. nem kéri tehát, hogy korlátlan bíróválasztási joga fentartassék stb. Volt idő, midőn szükség vala külön jogról gondoskodni. Más idöket értünk stb. Egy hatalmas ösztön vezérli az egész világot arra, hogy az állami intézmények lehetőleg egy alapra fektessenek. A jogéletbeli egység, az őszbirodalom bíróisági együneti szervezésének magas érdekében tehát a szász nemzet örömet egész készséggel mond le minden ilyenmű sajátjogról. A szász n. gy. fel tudja fogni azon nagy előnyöket, a melyek egy birodalom törvényhozásiának közösségéből származnak; tudja, hogy szép az összetartás érzete — egy állam hatalmának és erejének forrása — csak ekkor válik igazán öntudattá. Csak ezen magas érdekért is mondhat le a szász nemzet minden befolyásról a Sachsenland bírói állomásainak betöltésénél” stb. Ez az alapeszme.

F.-Fejér V. megye *) f. é. mart. 23-án tartá Erzsébetvárossában főkörmányszék rendelkezé ideig. bizottmányi gyűlését, a midőn főispán ő miga elfoglalva elnöki székét, a bizottmányi tagok névsorát felolvastatni rendelé, a minék eredménye 40 jelenlevő tag levén, a b. gyűlést a 30. § értelmében (!!) érvényesnek s megalakultnak nyilváníta.

Névsora a jeleni ideig. bizottmánynak, mint felolvastatott következő:

I. A legnagyobb földbirtok részéről: Gr. Bethlen Gábor, gr. Mikes Benedek, Pócsa Ferencz, gr. Nemes Ábrahám, Péchy János, Erzsébetvárossa képviselve Karácsonyi János által; pótló tagok: Pócsa János; Vol-kány közönsége: b. Schweinitz.

II. A nagyobb földbirtokosok által választott r. tagok a külkerületből: Szaboszai B. Lajos, Maurer Gábor, László Ede, Mihály Károly, Kőnczei Károly, Gilyén József, Eperjesi Albert; póttagok: Boljai Gergely, Motok Ferencz, Marosán Simon, Popovics János. A belkerületből: Maurer István, gr. Kálnoki Pál, Földvári Pál, Tamási György, Somogyi István, Moga János, Joannovics J.

III. A községi képviselők által v. l. r. tagok: 1) a boljai járásban: Fro-nius György s Schobel Márton; póttag Dumitru Romanu; 2) a peselneki jár. Kőnczei Ferencz s Sebestyén János, póttag Pap Mik-lós; 3) a gezei jár. Fekete János g. e. pap O.-Ufaluból s J. Béla g. e. pap, póttag Wel-tyán J.; 4) a hidegvizi jár. Opris J. s Nagy Tamás, póttag Reindl Ernő; 5) a keresdi J. Juon Baniu s Hartmann Georg, póttag And-reas Kraft; 6) a bürkösi jár. Niculai Millő Romanu, póttag Dumitru Ruszu, póttag Schromm Simon; 7) a pálosi jár. Tamási Béla s Niculai Andreas, póttag Fodor Mihály; 8) a hidegvi j. Bartha Lajos s Constantin Niculai, póttag Csulak Zsigmond; 9) a réteni jár. Csiki József s Vetasan J., póttag Georg Benning; 10) a hévízi J. George Mikaille s Szamoille And-ronu, póttag Atyim Pekale.

IV. A brassói iparkamara részéről: Jordate Zaharia, Juon Naorea; póttag Niculai Zaharia.

Fájdalommal tapasztaltuk, hogy némely bizottmányi tagok, kiknek nevét most ezen

*) E bizottm. ülésről hoztunk volt közlást, de a tisztes tudósítást sem látjuk szükségesletének közre-adni. Szerk.

esetre kíméletből nem közöljük, magán érdek-ből vagy bármilyen szempontból nem tartak hazafias kötelemnek megjelenni; holott, ha komolyan meggondolja, hogy jelen válságos küzdelmek közt, mily nyomatékos valamely legyenek szavazati általi eldöntésénél egy független vagy önálló votum, hitem az, hogy minden anyagi ok, a mely miatt meg nem jelent bárki is, háttérbe kell hogy soroljon akkor, midőn a doctorok czehe, a nemzet élettestén öhajjt „alkotmányosság” czege alatt új sebeket nyitni...

A főispán ő mlga megnyitó magyar szövégi beszédjét elolvastva, s azután románul hasonlóan annak tartalmát elmondván, az ideiglenes főjegyző Mihály Károly hasonlóan leolvastva fogadta, egy terjedelmes magyar szövégi beszédben... A főispán beszédében a jeleni „ideiglenesség” szelleme, azaz „időszertesség” lengett végig.

Megnyitottak nyilvánítván elnökileg a gyűlés, miután az 1861-beli 12-ik decemb. utasítás, feltéve, hogy minden bizottmányi tag olvasta s ismeri annak tartalmát, létező hosszadalmasságért három nyelven elolvastatni idővesztegetés lenne a főispán ur nézete szerint; a miért ő főjegyző felhívatik a főkommissziónál rendelkeztek, a mint kitűztetve lenednek felolvasni, mire az alkotmányos s hazafias szabadelvű küzdelmekben, e megvett 1834 óta minden törv. országgyűlésen képviselt, tisztelt s szeretett veteránja, idősb gróf Bethlen Gábor ő mlga szólalt fel, az utasítás egyik pontjának értelmében, miután egy önálló felirati indítványnak egy 301. eln. szám alatti válaszból már sor adatott, lemond jelenleg azon jogáról, hogy az utasítás felolvasassék, a mi egyhangulag elfogadtatott.

Főispán ő mlga előterjeszti a főkommisszió 24,249 1862. rendeletét, hol az ideigl. bizottmányok magoktartása, s az utasítás pontjainak szigorú megtartása rendelkeztek, mire elnökileg ennek tárgyalása kitűztetvén, a hosszasan tartó néma csendet gr. Bethlen Gábor ő mlga felszólalása szakította meg, „hogy miután ez rendelet, s elnöküz címzett utasító tárgy, mint nem bizottmányhoz szóló, tanácskozás tárgya nem lehet, hanem mint rendelet kihirdetendő, s szolgáljon tudással, elfogadtatott. Főispán ő mlga előterjeszti a f. k. szék mart. 4. 1863-ban 7739. szám alatti választát a belső-szónokmegyei felíratra, mely miután csak a „válasz” közzétett ezen ideigl. bizottmányi nyal, s a felírat hivatalosan ismeretlen, nem tárgyalható, de mégis Péchy János s Fekete Juon megjegyzései alapján jegyzőkönyvbe ígattatott: hogy miután ő Felsőegye-nek ezen l. k. leiratából azon atyáskodó számdéka nyilvánul, miszerint ezen nyomasztó provisoriumot minél előbb megszüntetendi, tudásul vétetett.

Olvastatik a f. k. szék 1863-beti 1513. sz. rendelete, a mely a földmértel elleni felszólalások körül némely egerpataki földbirto-kosoknak követését ajánl buzgó részvéte méltányoltatván, e megye adózóit is felhívja hasonlóra, a közigazgatási hivatalok által kellő tudomásra juttatni; tudásul vétetett. A föld-

mérteli munkálatok nyilvántartása körüli közreműködésre, a községek mikénti hozzájárulása iránti tervet mielőbb fölterjeszteni, a jeleni id. kormány alközege, a megyei tisztség bizatott meg.

Mint közigazgatási kérdést a főispán ő mlga előterjeszti 6353. sz. f. k. székől véle-ményt készítő, egy 4 tagu urbéri állományú család fenntartó élélmére igényelt telek terjedelméről, az egyetlen fiak s unokák hadkötelezettség alóli fölmentése tekintetéből, a mely esetre egy hivatalnokokból álló albizottmányi adatokat gyűjtjen, s kellő helyre fölterjeszteni nevezetett ki elnökileg; az ideigl. bizottmány, ezen országgyűlési tárgyhöz, miután több létező törvényeink, úgy az 1846/-beli XX-ik s XXI. t. ez. tettegesen a tényleges hatalom által megváltoztatnak, tárgyalásul nem szólhatozza.

Továbbá főispán ő mlga 5955 szám alatt elterjeszti a f. k. széknek rendeletét, melyben az 1854-beli urb. p. jelzett majorsági földek s megváltható tartozások mikénti nem tulterhelő megválthatása iránt véleményt kér ezen ideigl. bizottmánytól, mire gr. Mikés Benedek ő mlga lelkes indítványa alapján, a mi egyhangulag elfogadtatva kimondatott: hogy ezen fontos, s az egész államra kiterjedő kérdés, noha elvileg helyeseljük s elfogadjuk, de miután ez a törvényes országgyűlés teendői közé sorozott tárgy, nem vegyülhet belé ezen ideigl. bizottmány.

Olvastatik 5599 számú fkszi rendelet, a mely a szétszort Felső-Fejérmegye végleges azaz saját önmagunk felosztását ajánlja, a melynek alapján gr. Bethlen Gábor ő mlga indítványa alapján határozatul egyhangulag kimondatott, hogy miután ez egy törvényes országgyűlés tárgya, s annak rendelkezése alá tartozik, ezen id. bizottmányi annál kevésbé tárgyalhatja, mivel hamár tényleg is áll, hogy F.-Fejérmegye nincsen célszerűen összealkotva, ugyan azt lehet több meggyőzőn, mint pl. Doboka, Kolozs, Torda stb. mondani, s így ezen felszólalásokon, csak egy törvényes országgyűlés segíthet, annál inkább, mivel systematica deputatiók működtek e tárgyan; de végre maga ő Felsőge 24-ik mart. 1861. kelt l. a megyéket a magok előbbi határait s kiterjedéseiket, előbbi törvényes autonómiajokba állította vissza, a miért ezen ideigl. bizottmány ennek felosztásában még elvileg se kíván tárgyalva részt venni.

Ezen rendelet előterjesztése után főispán ő mlga kitűzi az „utasítás” 23-dik §-a értelmében a felsőbb megerősítést igénylő megyei tisztviselő választását, mire gróf Bethlen Gábor ő mlga indítványa alapján kimondatott, gr. Mikés Benedek ő mlga s K. K. által a létező alkot. törvényekből indokoltan támogatva elfogadtatott, hogy miután a jog-egyenlőség a hon minden lakossára nézve nemzet, nyelv- s valláskülönbség nélkül örök s változhatlan elvül „törvényesen” ki van mondva, tettegesen ennek alapján életheleptetve s ez által minden ezel ellenkező törvények eltöröltettek nyilvántartatnak, arról azonban kellő törvényes országgyűlési gondoskodás nem történhetett, hogy a különböző val-

lasi felekezetek jogérvei fentartása mellett mikép történjék a candidatio (6 bevett vallás levén e megyében) miután egyébiránt ez nem megyei, hanem országgyűlési tárgy, a tisztválasztás ezennel elhalasztatik, a hiányokat a főispán ő mlga helyettesítvén; mire a főispán ur megjegyezte, hogy az utas. 23-ik §-a gondoskodott némileg a fenebb elősorolt aggalom felett, mi némileg megegyeztetvén, gr. Mikés Benedek ur annál inkább elhalasztatni kívánja, mivel csak a fels. megerősítést igénylőkre szól a főkommissziónál rendelet s kitűzés, már pedig vagy mindent restaurálunk s élünk szabad választási joggal, vagy egyetse, a mi egyhangulag elfogadtatott.

Végül a főispán ő mlga kitűzi a gr. Bethlen Gábor ő mlga által maga idejében benyújtott 6 es. k. apost. Felsőge eleibe juttatandó felirati indítványának tárgyalását, a melynek miután egy felíratot ő Felsőgehez mind az utas. 29-ik §., mind pedig annak loyalis, mérsékelt s helyes tapintatfeljes hangja megengedi, mint a főispán ur nyilatkozni méltóztatott, megbirálással egy több tagu mind a magyar, román s germán elemből, s érdek képviselőből összealkított albizottmány nevezetvén ki főbíró Szöcs János ur elnöklte alatt; a gyűlés folyama — szünetelni míg az albizottmány bíráló munkálatát bevégezendi — megszakítottatott.

A felírat átvizsgálása után a gyűlés folytatva főbíró Szöcs János ur által annak szövete felolvasatott s annak — tanúsított alkotmányos elveinél fogva — elfogadása általa román testvéreinknek is ajánlta, egyhangulag minden nemzetiség s érdekképviselő által egy értelemben helyeseltetve elfogadtatott.

Mire a főispán ő mlga másnap 24/3-diki bizottmányi gyűlésre mint jegyzőkönyvi igazolásra 9 órára megjelenni mindenkitől tölthiva egy „Eljen” kíséretében az ideigl. bizottmány a legnagyobb egyetértésben szétoszlott.

Másnap a 24-ki mart. folytatolag a jegyzőkönyvizgatás után köszönetét nyilváníta a bizottmány részvétét a főispán ur, a gyűlés véglegesen ez alkalommal hazaoszlott.

23-án főispán ő mlga által a Sedelmayer-féle szállodába meghívattván a bizottmány, hogy időszert, de lelkes s jobb reményt öb-resztő s testvéri érzelmi pohárköszöntések nem hiányoztak.

Az egész gyűlés folyama a leghiggadtabb, testvéries tapintatos csenddel s egyetértéssel folyt le, egy óhaj lengve által minden egybe-gyűltet, hogy a végzet ura mielőbb egy alkotmányos révptra vezesse e hon hanykódó sajkáját, hol ezen nyomasztó provisoriumtól valahára menekülve, minden sebek az egyedüli érvényes s mindenkit kielégítő uton — egy országgyűlés útján béhegesztendőkné — ezt mielőbb elérni hitünk, reményünk s vágyunk...

Kőnczel Károly.

Dézs, april. 1.

A dézsi egyházmegye tavaszi r. zsinatát a mult hó 22- és 23-án tartá meg Dézsén, melynek néhány tárgyait tán nem lesz fölös-

leges nyilvánosságra hozni, midőn a protestantismus ügye nálunk nem csak a nemzetiség, hanem a szabadság ügye is. 1) A köz-színat e folyó évben Dézsén létszen megtartandó, annak elfogadására tetteket meg az előleges készületek; meg kell itt jegyeznünk, hogy annak elfogadása a dézsi t. t. egyház híveinek buzgósága és áldozatkészsége által lesz kivihetvé. 2) A közszínat azon felszólítására, hogy a közelebbi időben a papválasztáskor felmerült vizsályok kikerülése érdekében, minő változtatások lennének szükségesek a papválasztást illető szabályokon, ez érdekében A. S. esepert indítványozó: a papválasztó bizottság általi kijelölést. D. I. kerői lelkész, a vizsály okát a pályázati idő hosszúságában látja, s ennek megátalása tekintetéből a választást megtartandónak véli, mihelyt az illető egyház feljeleníti, hogy valakiben a közvélemény központosult. Ezekre K. S. dézsi lelkes megjegyezte, hogy az első nézet ellenkezik a szabadelvűséggel, a második korlátozza a szabad versenyt; nézete szerint inkább célra vezetne a két fokú választás, mely szerint az összes pályázókra a választásra jogosult hallgatósá szabadon szavazván, a többséget nyert három pályázó kijelölnek tekintessék s ezekből választassék meg másodszori szavazás által a lelkész. A r. zsinat marad a régi szabályok mellett továbbra is. Fölmerült a patronusi jog hatásköre. A. S. a papválasztásban kijelölést jogot indítványoz; K. S. a kijelölés ellenkezőt a protestantismus elvével, a papválasztásban annyi szótartat kíván adatni, a házszor fizeti azon pap-bért, melyet a rendeskepe fizetők közül egy-egy hallgató fizet; D. I. ezen indítványt nem csak a papbér, hanem mindazon terhekre kiterjesztetni óhajta, melylyel egy patronus az egyház fenntartására is befoly, mely módosítással az indítvány a r. zsinat által elfogadtatott. 3) Olvasatott a mélt. és ft. püspök egy körlevele, melyszerint, miután a k. zsinat idejét nagymértékben a válóperek annyira igénybe veszik, hogy e miatt az egyház életkérdései, s jelesen az annyira sürgetett nép-nevelés ügye feletti tanácskozáskora kevés idő marad, nem lenne-e célszerű azoknak ellátására más kezelést behozni? E tekintetben a többekközti indítványozott, azoknak a tavaszi és őszi népes egyházi fűtanács tartása alkalmával összehívandó püspöki székeni ellátása, azonban a r. zsinat az elvet elfogadván, e tárgyan jelenleg tovább nem ment, hibetölég nem találta időszertűnek; ez, s hasonló elvek kivételé csak is akkor lesz időszertű, midőn egyházunk kormányzatának bucaeratis légtörét a protestantismus szabad szemelle fel fogja teljesen vidítani! 4) Egy bizottság nevezetett ki, hogy mik akadályai és miként lehetne a népiskolákat a még 1861-ben megállított szervezeti javaslat szemle-mében rendezni. Bizony hasztalan várunk nyugodtabb időre, s nagyon is időszertű lenne ez érdekében az életet és tanakodás meddő teréről a gyakorlati kivitel után komolyan látni; mert nem a ki mondja uram! hanem a ki cselekszi.... Végre a mult

szerint láthatók valának, a 14-dik századtól kezdve korunkig.

Gábor nagy figyelemmel vizsgálta az ősi alakokat, kik részint acézl vértékben siskakban, részint élénk színű s jobbadán bíbor vörös áttillakban s magyar köppenyekben hasonló színű nadragók s nagy sarkantyukkal ellátott sárga szattván eszímakban voltak lefűstve, többnyire dafias alakok fölsimerhetők családi viszonyokkal, mely főként a szemöldök között két erős redőben mindenik arezon nyilatkozott, Kázmér arcát kivéve, kinél e nehézség vonás el volt szelidülve.

Gábor kiválólag hosszasan foglalkozott gróf Honti Emil arezképével. Haja szőke volt, egy kissé a rótszin felé hajolva, szakállat nem viselt és arca szép volt, de a haragos homlokredők erős kifejezésével, melyek szemének visszatartó hatást kölcsönöztek.

— Csodálatos — szölt Gábor — e kép engem egy emlékeztet... mintha valahol láttam volna eredetijét?

— Utazott ön Magyarországon öt év előtt? Így kérdésenkivil valahol látható a gróft — szölt a felügyelő.

— Nem utaztam itt, de rendbeszedve emlékezetemet, sejtéseim magyarázatát föllelem. Ez csodálatos. Ismerem egy embert, kinek arca himlő folts nagy és bozontos rőt szakállt visel s zemei kancsalok, félvállra hátra áll... E leírás nem állit elő önnek képzeletében oly szép alakot mint Emil gróf alakja, és mégis e férfiu hasonlít amaz arezképhez; ha Spott Villiam homlokára, szemöldőjeire gondolok, csodálatos hasonlat tűnik fel közte s ez arezkép közt.

Folytatjuk.

TÁRCZA.

ÉSZAKI FÉNY.

(Folytatás.)

— Oh az retentő szempillantás volt — mondá a felügyelő. A nemes keblű grófnő, kinek szelid természetét Kázmér gróf öröklötte, egykor személyesen és elrémülve rohant szobámba: „Jöjjen az egekre Sylvester ur — mondá nekem — siessen a fegyverterembe férjem és fiam felbőszülve káromolják egymást, irtozatos eseménytől rettegtek.” Berohan-tam e terembe, az öreg gróf kikelve képből öklével márvány asztalát oly dühösen verte, hogy kezén a vér kezdett serkedezni; Emil gróf zemei tűzben szikráztak s egyik nagy karszéket csapta hátra úgy, hogy pozdorjába törött. „Atya vagy-e? menydörgött, igen egy fenevad, kinek ha fejedet kitömvé ama vad fejek közé szegeznék, megszegeytenéné azokat.” „Egy szót se többet szemtelen ember — mondá tájétkozó areczal az atya — menjen ön Sylvester ur, hozzon ide hivatalos személyeket. E gazember nem flam, kitagadom őt.” „Vén gazember — szölt Emil gróf, csak tölté kitelhető gorbomassággal — ha engedél buja indulatodnak s vadvéredből egy vadállat születtet, azt ki nem tagadhatod vagy szét fog szaggatni.” Az öreg gróf nem bírt dühével, fiára rohan s erős kezeivel oly kemény pofot sújtott rá, hogy az ifju gróf a falnak pofolt éppen azon helyre, hol azon ősi buzogányok állottak; azonnal lekapott egy buzogányt s úgy sújtá atyja nyakszirtjának, hogy az öreg gróf szelidülve hullott le. Én kiáltoztam, de mit tehettem e két óriás közt? Az ifju gróf, midőn atyját lehulva látta, felháborodva rohant ki a

teremből. Az öreg gróft sziettem fölemelni a földről. Nem tudott szólni, a szélhűdés elnémítá őt, nyelve és balféle nem mozdult. Le-fektettük egy ágyba s a grófnő és belső cse-lédsége kezdék ápolni, mialatt az udvari orvos azon véleményben volt, hogy egy közel levő újabb szélhűdés nem sokára a gróf halálát okozandja. Még az nap este a gróf kimult. Az orvos, ki az előzményekről mit sem tudott, az egész halált a szélhűdésnek tulajdonitá és a halott nagy pompával hűn eltemetve. A gróf halála Emil gróft szerfűltt háboritá; csak-hamar a temetés után utlevélt vett, hogy ke-letre utazzék. E közben azonban a cseleedség, mely a halál napján a gróf és fia vad ordi-tozásait hallotta, sőt híreket kezdett szétter-jeszteni és nemsokára nyilvan beszélgeték, hogy gróf Honti Dánielt fia verte agyon egy buzogányval. E hozzátetés bizossága abból ered-hetett, mert az apródok a fegyverteremben fel-forgatott székek közt látták a buzogányt és épp azon helyen, honnan a földrehullott öreg gróft kivittük. Senkinek sem jutott eszébe, hogy ama corpus delicti onnan félrehárítsa. A hír így sebesen terjedt s a közbizosságok figyelmét vonta magára. A kriptából kivették a halottat s hivatalos vizsgálat folytán meg-állapították, hogy a nyakszirtion erős ütés tör-tént, mely magában ugyan nem volt halálos; de az azt követett szélhűdésel összeköttetés-ben áll. Egy büntény bizonyossága merült föl. Gróf Honti Emil atyagilykosság vádjával lón vadolva, s minthogy már elutazott volt ke-letre, edictaliter idéztetett az önvédelemre. Ő nem jelent meg, de felhatalmazványát küldé egyik legkitünőbb ügyvédnek, hogy őt védel-mezze, ki a bünténytől tökéletesen ártatlan; de vadolva levén a leggalázatosabb bünnel, addig hazájátá vissza nem tér, míg ártatlan-sága tisztába nem jön. Tudakozódtak utána. Látszott, hogy keletre kiutazott, de Konstan-tinápolyban nyoma elveszett. A grófné e sa-

ládi szerencsétlenségét nem sokáig élhette tul. Mindezen egymást erő sorscsapások annyira leverték a fiatalabbik gróft Kázmért, hogy ő is itt hagyta hazáját s az óta részint London-ban, részint Párisban élt politikai és állam-gazdasági tanulmányokkal foglalkozván, melyeket hazánk felvirágzására nézve hasznosi-tani kíván. Nemes szíve őt Ozdy Aranka kis-asszonyhoz vonzotta; őn uram biztosított en-gem, hogy e nemes keblű hölgygel a gróf boldog leend. Adná ég és én is reménylen, mert Kázmér gróf a Honti család nemesb tulajdonait örökölte, és ő hazájának kitünő fia lesz.

— És e kastélyban fog lakni Kázmér gróf Arankával? — kérdezé Gábor.

— Nem! ez első szűltéségi birtok, s mi-után Honti Emil gróf az ellene indított bün-vádi kereset alól döntő bizonyítványok hiányá-nan éppen a napokban feloldoztatott, e kas-tély, ez uradalom őt fogná illetni. A majora-tusba nem tartozó atyai és anyai birtok szin-tén jelentékeny. Emil gróf visszatérvel a vég-rehajandó osztály fogja eldönteni, hol lesz Kázmér gróf birtoka? sikerül talán kivinnünk, hogy egy Pest közelében fekvő uradalom jus-on részébe, mely az ifju gróf előtt azért ki-válólag kedves, mert szeretett anyja a nemes grófné ott élte végnapjait.

Gábor kedélyére nagy behatással volt e komor terem s a benne történt szomorú esaládi esemény. Kérte a felügyelőt, vezeténe őt a családi arezképekhez; hogy ezen bus ese-mény szereplőit s ez ősi idők óta különös je-lelmű család utolsó ivadékait ismerhesse meg. Vágyott megismerni kiválólag Kázmér gróf kisőjét, kit a kedves Aranka annyiszor ma-gasztalt előtte.

A felügyelő egy szomszédos terembe ve-zette fiatalunkat, hol a Honti grófok elődei-nek s legutóbbi ivadékaiknak arezképei időrend

évben Déván tartottatott közszíniat jegyzőkönyvéből értesülünk, hogy az egyházmegyei, közszíniat, és az egyházi főtanács képviselői alapon való szervezését nyugodtabb időre hagyta. A képviselői rendszer anyaszentegyházunk egyes egyházaiban, az említett egyházi hatóságok terve és intézkedése következtében bevitették, s nem kevés előnyére az egyházi életnek, mint a mely által az egyház és iskola ügy iránti közöny és hidegség megtörténvén, új élet, új buzgalom és részvétel támadt. És midőn e rendszer a vidéki egyes egyházakban, hol az egyszerű hálógatók a tényezők, ily üdvös, mennyire lenne az egészre nézve áldásos, ha azon egyházi testületek is, melyekben egyetemes egyházunk bölcsői és vénei az egészre nézve intézkednek, a képviselet alapján lennének szervezve. De ha ennek létesítése nyugodtabb időre hagyandó, egyházi szervezetünk legalább már valahára megtisztítandó a százados gyakorlat az azon roszdájától, mely azon az egésznek nagy hátrányára még mindig ragódik!! Végrezetre egy néhány váloper el látván s újak vétetvén fel, a gyűlés elosztott.

Videki.

Külföldi levelezés.

Konstantinápoly, ápr. 2.

Levelezésemet az itteni világiállításon kezdem meg. A kinyitáskor itt volt a most már nemcsak kinevezett, hanem a szultán által meg erősített egyiptomi vice király Izmail basa is, kit külsőleg igénytelen kinézésének, belsőleg pedig bigottnak jellemzett a közvélemény. Fényes adományai azonban e feltevést meghazudtolják. Az egyiptomi vicekirály ajándékozott a szultánnak egy 30 millió piastert becsült, gőz fregatot, 25 ezer minie-puskát, a melyek értéke 10 millió piaster (10 piaster = egy osztrák forint.) 2) A szultán körüli és a p-tánál hivatalnokok számára 10 millió piastert. 3) Egy jelentékeny összeget a török szegényeknek. 4) Naver bey parancsolatot kapott a vicekirály bankárja Késör B y által kifizetett 40 ezer piastert az itteni katolikusoknak, a francia követség által. 5) 40 ezer p. a protestánsoknak az angol követség által. 6) 40 ezer p. a görögöknek a görög pátriárka által. 7) 20 ezer p. az örmény katolikusoknak az örmény püspökük által. 8) 20 ezer p. a zsidóknak Kakhám Basi által.

Ezen nagyszerű ajándékok eszembe juttatták a mit beszéltek itt ezen napokban, hogy tán a Törökországban levő mindenik görög templom, vagy egyesületnek több versen szép összeg pénzét, képeket sat. ajándékozott a muszka császár, és folytonos évi fizetést az eklézsiának. A közlebbi tervek itt úgy állottak, hogy a ramozáni nagy bűt bevezetvével a szultán induljon le Egyiptomba, s Alexandriába. Sokan örvendtek ezen hír következtetésének az ottani európai forma katonai és polgári kormányzat pontossági rend tekintetéből; mert a mint mondják a szultán eléggé eszes és lelkes volna minden helyes tény felfogására, de azon tények tudatása s láthatása véget lehető utját mindig elzárják előtte, most is ezen utja ellen egész erővel működtek t. i. az angol követ és a török miniszterek, azonban aligha a szultán mind ezek mellett erősebb nem lesz; mert még is úgy hallatszik, hogy ezen napokban indulni fog. Folyó hó 3-án azaz holnap indul Smirnába.

Nagyszerűen ünnepelek meg mult hó 10-n az angol követ Sir Bulvernél a korona-örökös egybekelési napját (volt ám ott öltözék, fény); a nagyszerű estvél ebédhez, az itt levő sok rendbeli követek nőjeikkel, tábornokok, basák voltak hivatalosak; ezen utóbbiak közül történt egy néhányon, hogy nők mellett jelöltetett ki az asztalhoz ülés, a mi furesán jött, mert ezen nagyszerű ünnök társalgást kezdettek velek, — más felől pedig minden civilisatio daczára megtörtént, hogy a török urak magok szokása szerint közel nyultak a tábla. Ezen nagyszerű ebéd alatt a szultán udvari zenészei működtek.

14-én ezen hónapnak az egyik francia templomban nagyszerű tedeumot tartottak az olaszok és francziák, innepelvén a Victor Emanuel születése napját.

19-én. A nagy színház nagyszerűen innepelte József napját; legalább 500 nemzeti lo-bogó lengott a színtér, páholy, galleria és földszintiek között, Garibaldinak képe egész életnagyságban volt kitéve két genius által koszoruzandó. — Nemzeti hymnus között ezen ünnepelethez választott egyveleget adták az olaszok.

Még a napi hírek közé tartozik, hogy a katona-tisztek tartalék című fizetéseit (Táms) elvonták, a mely által nagy összeget gazdálkodtak meg, a mely hónapoként 36 millió piastert számláltak.

Ezen napokban mintegy 200-ig való lengyel indult innen hazájukba menendők, de a határszélnél az itteni kormány más utat tette velük, t. i. Sumlába küldötte őket, de azért még is 31-ik márt. itt az örmények által nagyszerű előadás volt a lengyelek felségelésére.

Már az országos kiállításról kellene írnom,

de a ki itt a „Bazart“ látta, annak a kiállításnál más különös nézivalója nincs, mint a sokféle hajók, hidak, zárt tavak, Dock mintái, vont-esővíz ágyuk, s több effélék, a melyek az Arzenalból tettek ide. Ezekben kívül több rendbeli damaskusi fegyverek, esiga és tengeri kövülések gyűjteménye, bogarak, pillangók és a törökföldi mindenféle termékek magvaiból áll; mert a sok perziái, damaskusi szőnyegek és szövetek, különféle varrások a bazárba mind fellelhetők. — A szultán kincstárából nem sok drágaság van kitéve, talán kérédkenyesség, s hinságnak vélte kincstára kitételét a szultán; mert vannak ugyanott kitéve öklönyi, tojás-, dió nagyságu smaragdok, még briliánszekeretűek is, de kevés azok képest, a mi azt a szultán kincstárában van. — Még egy-egy magános ily féle kiállítás is bámúlásba hozta az embert. — Még bundának való drága finomságok is láthatók, de talán későbbre lehet ezekről általános vélekedést adni; mert a képek kiállítási helye még csak most épül, azonban itt az építés hallatán hamar megyen, annyira, hogy nagyszerű épület, de egy hét alatt készen lesz. *)

KÜLÖNFÉLÉK.

— Hauser Miska, ki a napokban bájos hegedűjével a redout-teremben a közönséget újból megragadta, holnap az az szeredán a színházban fog hangversenyt adni. Programja most is érdekes, a tételek abban: 1) Fantasia Borgia Lucrétia. 2) Az anya imadala. 3) Vallásos adagio Ohle Buhl-tól. 4) Magyar rapsódia a hangversenyztől. 5) Irohni népdal s 6) a világhírű „Madár a fán.“

— Az „Oest. Ztg.“ Erdélyből és Erdély által akarja Magyarországot a birodalmi politika érdekében lefegyverezni. Miután elmondja, hogy a huszáros politika mit sem ér szemben egy huszáros néppel, kit trombitával s dobbal megrettenteni nem lehet; miután elmondja, hogy Deak azon osztrák notabilitásnak, ki őt Magyarország nemzetiségére való felosztásával akarta chrémíteni így felelt: „mindegy, akár mint coteletet, akár mint egész bárányt esznek meg; s miután így kimutatja, hogy Magyarországot pipázó flegmájából kivenni nem lehet, Erdélyhez fordul, s az unió törvényessége kérdésében a „Herm. Zeitung“ tanaival felpaprikázott elmékedését ekin fejti ki: „Végre ott kell munkálkodni látni, a hol győzelemre van kilátás, és itt mindenekelőtt Erdély áll elől. Ezen ország népességének többsége loyális, a császárhoz s birodalomhoz szit; szavazata legyen a kellő súly, attól semmi mellékes tekintetek se tartóztassanak vissza. A birodalmi alkotmányok a Lajthán tul valóistására első lépés az erdélyi országgyűlésnek igen szabadelvű alapon leendő egybehívása. E lépésnél a kormány formaszertit jogában van, és a magyarok, kik mindig a jogfolytonosságon lovagolnak, megmutatják mily örömmel mellőzik azt saját előnyükre, ha Erdélynek Magyarországgal unioját, mint már megtörténtet jelzik. Törvényesen nem ment az véghez; a régi erdélyi államjog által előszabott formák, hogy a törvény érvényessé legyen, nem teljesítettek. Mindenekelőtt az erdélyi országgyűlés összehívására kell tehát törekedni; az az első lépés megtétel, a második és harmadik talán magától jöved.“

— A Besztercezinémet hetilap ezt írja: A Nepos és Földra között egy részről, s a Píntak és Jad között más részről való ós viszálykodások ismét kezdetüket vették; az első községek ekéikkel a mult heten az utóbbiak határára mentek és ezt derekasan felszántották. Az erről történt távirati tudósítás folytán a Besztercezen állomásozó esendő főhadnagy parancsolat kapott, hogy az eset mi-benlétéről győződjék meg, és miután ez megtörtént, oda utasított, hogy fegyverrel lépjen közbe. Ha jól vagynak értesítve, már mart. 23-án éjjel 7 óra körül vonult az említett oláh helységekbe. Ennek daczára másnap 200 eke vonult ki, hogy egy katonaságnak új utasításokat kellett kénie.

— A bécsi hivatalos lap ápr. 9-ki számában megjelent f. hó 8-dikáról kelt legmagas császár ríkizirat szerint, gr. Apponyi György ő exclja saját kérelmére, országbírói méltóságát felmentetvén gr. Andrásy György ő nmlga nevezetett ki utódjál.

— Gr. Andrásy György múltját a „Neueste Nachrichten“ így ismerteti: Ő exclja, a Gömör, Torna, Zemplén és Sáros megyékben nagy jószágokat bíró mágán, politikai pályáját, alig 23 éves korában, mint Tornamegye képviselője kezdte az 1825-27-diki országgyűlésen, mely megvett 1830-ban is képviselte. Később Sáros megye főispánjának nevezetett ki, mely méltóságról 1848-ban, — mint a Kossuth-ministerium ellene — lemondott, s a Bach-ministerium alatt a magánéletbe vonult vissza. A megnagyobbított birod. tanácsban 1860-ban jelentékeny szerepe volt, az octoberi diploma után ismét Sáros megye főispáni

*) Szives levelezési ajánlatát az érdekes keletről nagy köszönettel vesszük. Szerk.

majd főpohárnoki méltósággal ruháztatott fel. Az 1861-diki júl. 21-dike után ismét lemondott Sáros megye főispánjáról, de megtartá a főispán címet. — Kora ifjúsága, 1827 óta gróf Széchenyi Istvánnal a legbensőbb barátságban élve, a pest-budai lánézhi ügyében is tetleg közreműködött; 34 éven át, mint a felmagyarországi bányászat választott képviselője, fáradsáttalan közremunkálkodása által a bányászati felvirágztatásnak sokat lendített, 1855-és 1856-dig években ő pendítte meg először és valóstia a tiszai vasut eszméjét, s egy-általában élete minden korszakában oly annyira fáradozott a hon üdvében, hogy bizton reményelhetni, miszerint ő exclja új állásában is, a kiegyenlítés olaját az országba hozza, fel és lefelé áldást hozólag működik.

— A népevelés ügye a „Hon“ szerint nagy lendülettel nyerne, ha mindentit úgy tennének, mint Derecskevárosa, melynek előljárai és képviselői mult hó 29-kén elhatározták, miszerint „e város tulajdonához tartozott 50 ezer forintnyi államkölesont a kebelbeli egyházak, illetőleg fi- és nőiskolák részére tisztán nevelési és oktatási célokra ezen a város és ennek közönsége nevében átengedik, teljes és örök joggal átruházzák, és azt mai naptól fogva azok valódi kérésztelen, visszavonhatlan, de egyszersmind elidegeníthetlen tulajdonának tekintik, s mások által is ilyennek tekintetni kívánják.“

— A budai népszínház 100 o. ért. frtot küldött a „Hon“ szerkesztőségéhez a Kisfaludy-társaság számára, melynek alapító tagjai közre sorolta magát ezen küldeménye által, 50 o. é frtot pedig ugyanezen alkalommal a sz. felfelvirázi ásatások költségei fedezésére küldött.

— Befogatások. Szepességről írják az „O—g“nak: Megyénben közelebb több elfogatás történt martius 27-én Lipniken Procopovics Ferencet s Viehr-t zandárok elfogván Kassára vason kísérték be; martius 29-kén pedig Lublóról Procopovics Vilmost kísérték be Kassára. Ugyane napon Lomniczon Spiner Tivadar volt képviselő házat egy osztály katonaság körül fogva, kiküldték, s azon gyűlötteket, melyeket nála, mint a szépesi gazdasági egylet alelnökénél találtak, s melyek a juliusban tartandó gazdasági kiállításra vonatkoztak, lefoglalták s elvitték. Házmotózas történt továbbá Kézmárkon Heissel József és Raiss Miksa uraknál. Hallomás szerint ez elfogatások s motózasok a megyei hatóság tudta nélkül történek.

POLITIKAI HIREK.

Franciaország. Páris, apr. 8.

„Nord Ztg.“-nak írják: Tegnap az a nevezetes tudósítás érkezett ide, hogy az egész orosz hadsereg hadi lábra fog állittatni, ma pedig Budberg báró arról értesített; hogy előbbi leszállások következtében szükségessé vált a hadsereg szaporítása s Kronstadt védelmi állapotba helyeztetik, mindazáltal támadó szándék nélkül.

A fenebbi táviratot, a mely ha valósl, mindenesetre nagy fontosságu, a lapok nagyobb része úgy értelmezi, hogy akkora késülettet Oroszországnak minden bizonynyal nem az apró guerilla szakaszokban csatározó felkelők ellen tesz, hanem, hogy európai háborúnak állunk előestéjén. Sőt vannak külföldi tudósítások, a melyekben oly előjelekre történik hivatkozás, a melyek szerint egy francia (s vele talán a volt nyugati szövetségesek) és Oroszország közt kiütendő háború előre látható lett volna. Azonban mellőzzük a conjecturalis politikát s szorítkozunk a napi hírek egyszerű elősorlására.

A francia papi sajtó, szokás szerint a lengyel kérdésben is két táborra oszlik. Az „Opin.“ és a „Patrie“ egyenesen Lengyelországot helyreállítás mellett buzognak. A „France“ ellenük kél s azt mondja, ha Franciaország Lengyelország függetlenségét követeli, akkor Anglia nem lesz mellette, Orosz, Poroszország és Ausztria pedig ellene lesznek; ellenben ha Franciaország csak biztosítékokat követel Lengyelországról, a melyeket az igazság parancsol s magok a szerződésnek elvileg kimondanak: Franciaország pártján lenne Anglia és Ausztria is; egy nagy diplomatiái, a nyilvános jogra támaszkodó szövetség alakulna, a melyek az orosz kormány nem fogna ellent állhatni. A „Patrie“ politikája a háború, a mely Franciaországot elszigeteli; a „France“ politikája a esendes, de határozataiban szilárd diplomatiái cselekvés, a mely Oroszországot szigeteli el s állítja szembe Európával a közhangulat által támogatott követeléseivel.

— „A. A. Ztg.“-nak írják: Ámbár a diplomatiái működés a lengyel kérdésben napról napra lassodik, mindamellett a párisi kabinet magatartása napról napra határozottabb. Ha színté némely hivatalos nyilatkozatok vissza-utasítják Lengyelországot függetlenségének vagy éppen helyreállításának gondolatát, mindamellett az engedmények követelését kiterjesztik minden lengyel tartományra, a melyeket Oroszország régen bekebelezett, és így az a kérdés-

beli diplomatiái cselekvés földrajzi vagy területi tekintetben is szélesebb alapot nyert.

Olaszország. Turin, apr. 7. A „Stampa“ jelenti Romából: Több volt bourbon tiszt hadi tanács formát tartott Trapani gróf elnöklete alatt, a melyben a rablócsapatok katonai szervezését s négy hadtestre osztását határozták meg. Az is meg lön állítva, hogy e hónap folytán minden a nápolyi tartományokban titkon toborzott s II. Ferenc nevében fizetett egyének fegyverre szolittassanak.

— És hogy Nápolyban csakugyan nagy tevékenységet fejt ki a reactio pártja, mutatja a következő tudósítás: Főleg a római területen és Maltában folyó toborzások azok, a melyek szokatlan terjedelműknél fogva komoly aggodalmakat kezdenek támasztani. Már hónapok óta barangolják az országot bourbon emissariusok, a kik földészeket és munkásokat toborznak az új kereszt hadjáratra. Pénzzel és bűnbocsátó levelekkel gazdagon el vannak látva s a rablásra vágyó nápolyiaknak a zsákmánnyra való kílátáson kívül rendes szoldot is ígérnek, naponként 33 bajocchit. Sok abruzzoi s valamenyny mocsárvidéki munkás a batárszéli területből nem állhatott ellent a csabításnak s csak a felhívásra várnak, hogy azonnal összegyűljenek s megkezdjék a hadjáratot. Trapani herceg és Bosco tábornok gondoskodnak az alakuló hadsereg felszereléséről s a szállások az erdőkben, hegyekben már készen vannak. A tengerhez s a nápolyi határszélek közelfekvő terület fog a gyűlőhely lenni. Eddigélő már 800 ember körül táboroznak a Conca melletti lápokon. A tulajdonképeni főhadi szállás, a hová Romából a trapáni herceg parancsai kíludtnak, Nettunóban van. Miután a nyíltan üztött felszerelés akadályozását az ez alkalommal feltűnő vakasággal sújtott francziáktól színtügy mint a pápaiaktól nem lehet várni: az orosz kormánynak nagy okai vannak komoly zavarra előkészülni.

Miánból írják az „A. A. Ztg.“-nak A mazinista párt támadást tervez Velence ellen. Hogy a szárd kormány részéről visszatorló rendszabályoknak ki ne tegye magát, Tessin kantont választotta működése színhelyéül. Ott toborzó irodák nyitattak, a melyekben jelenti magát minden, a ki a hadjáratban részt akar venni. Egy angolnő, neve Netton, a Milanból származott republicanus Maurizio Quadrio kedvese igazgatja a főirodát. A terv az, hogy Olasz-Tiroiba tisenek be. A trini ministerium mult hó 30-n jelentést tett a schweizi kormánynak s felkérte a magas tanácsot, hogy ama működésnek, schweizi területen erőlesen álljon ellent.

Orosz- és Lengyelország. A „Czas“

két csatáról közöl tudósítást. Egyik Szklarynál történt, másfel mértőlőnyire Olksztól. A felkelőket, 280 gyalogot, 30 lovast, Gregowitz vezényelte alatt, 5-én reggel megtámadta három század orosz gyalogság (500 fő) és egy osztály kozák. A tüzelés közel két óráig tartott s az oroszok tetemes veszteséggel, halottjaikat és sebesülteiket magukkal vive, Olkszt felé húzódtak vissza.

A másik esata egy nappal előbb Kuzinanka mellett volt, a hol Oxinskiának csak 150 emberből álló csapatját 500 orosz gyalog és egy sötia kozák támadta meg. A lengyelek tiz halottat és két foglyot vesztek. Oxinski csapatjával a praskai erdők közé húzódtak.

Ugyanekas a „Czas“ szerint valósl, hogy a felkelők Radomot több óráig megszállották, néhány száz foglyot megszabadítottak, a kormányzósági pénztárt magukhoz vették, a fegyver- és hadszertárt kílirítotték, egy osztály rokkantot lefegyvereztek s azzal a várost oda-hagyták.

— Az „A. A. Ztg.“ szerint diplomatiái téren nevezetes haladás történt a lengyel kérdésben. Az idézett lapnak ugyanis Bécsből azt írják, hogy a Pétervárra küldendő jegyzőkek tekintetében Ausztria, Francia- és Angolország között már létrejött az egyetértés. Az osztrák jegyzék haladéktalanul el fog indittani. A kívánatok ninesenek formulázva, de ki van mondva benne, hogy a császár nemcsak a bécsi congressus által körülírt Lengyelországot, hanem valamennyi lengyel tartományait nyugtassa meg. A nyugati hatalmak nyilatkozata elesebb, mindamellett nem tartalmaz körvonalozt programot.

Azt mondják, hogy a czár engedményeket szándékszik adni a lengyeleknek. Konstantin nagyszerű, Weglinski varsói lelépelt államtanácsnoknak a következő szavakat mondotta: „A lengyelek a nyugati hatalmakba vetik reményeiket, congressusra számítanak; csak-hogy ne csalódnának; a nyugat semmit sem segít nekik. Ha az ország értelmesebb polgárai kezét fogánának a felkelés elnyomására s a királyság megnyugtására: az én kegyelm báyám többet adna nekik, mint a megnyitit bármely congressus által képes volna.

— Az angolországi lengyel menekültekből alakult csapat mart. 21-én hagyta el Londont s Southamptonban gőzhajóra ült. A legio 158 főből áll, a kik közül 28 tiszt. Mart. 25-kén Helsingborgban Bakunin is hozzájuk csatlakozott. Ugyanott megtudták, hogy Pétervárról már értesítve vannak a vállalat felől. Erre a

hadjó kapitánya elvesztette bátorságát, Kopenhágában kikötött s matrocaival titkos egyezkedésbe bocsátkozott, úgyhogy az összes matrócság odahagyta a hajót. Erre Hanxen ügy-nők új matróczokat fogadtak s a legiöt Mal-mő-be szállította, a hol a nép nagy lelkesedéssel fogadta. Most már ott vesztel; az „Op. nat.” szerint, cselhozjárása késleltetve van ugyan, de veszélyeztetve nincs. A legio francia- és angolszászi menekült lengyel ifjakból áll, tapasztalt tisztek vezénylete s Lapinski ezredes főparancsnoksága alatt. Egy polgári biztos is van, Downmuntowitz.

Varsóban a husvét ünnepe alkalmával sokaság adakozás „szent ezélokra”, az idén 100,000 rubelt eredményezett. A szent ezé ez alkalommal a felkelés, jelesen az annak következtében nyomorra jutott családok segélyezése leendő.

Wielopoliski Zsigmondnak Napoleon hercegehez intézett levelét egész terjedelmében közli a lapok. Tartalmának lényege csak az, a mi a táviratilag közölve volt: mivel egyének szájába és tolla alá nem illő piszkos bántalmazás. Az európai journalistika egyhangulag elkarhóztatta a lengyel gróft, a ki „nemzetének koresfia és árulója” létére érdemelt megrovására ily hangon merészel szólni egy európai dyasztia tagjához.

A „Botschafter” a varsói forradalmi bizott-

ságnak egy kiáltványát közli, a mely némi világot derít a lengyel pártok állására s Langewitz bukásának okaira. A kibocsátvány így hangzik: „Tábornok! A dictatortól kiáltásodról szóló tudósítást, ambar mi azt csak államcsínynek tarthatjuk volna, első pillanatra örömmel fogadtuk. Azonban már kiáltványodnak nyomtatása alatt értesültünk kellett, hogy szomorúságunkra, minő körülmények között született a te dictatortságod. A dictatura alapelvei ellen nincs semmi ellenvetésünk, úgy személyed ellen sem; de azt határozottan ki kell jelentenünk, hogy mostani környezetet semmi esetre tűrni nem fogjuk. A midőn amaz em lékezetes éjszakán a nemzet egy adott jelre felkelt s te egyik vajdaságban a felkelés élére állottál, azok az emberek, a kiknek ügynőkei most lábaid előtt görbebeznak, hogy annál könnyebben megvesztegessenek, évi jövedelmeket ígérték neked, ha hátat fordítasz a forradalomnak. A dictatortnak joga van minden pártbeli embereket felvenni környezetébe; de nem szabad megtagadnia az elveket, a melyeknek alapján felemelkedett. Mi elfogadjuk a megtörténtet, de beleegyezésünk nélkül polgári kormányt alakítani nem szabad, mert mindazok az országgrészek, a melyeket az ellenség elfoglalva tart, a mi befolyásunk alatt állanak s csak a mi beleegyezésünkkel lehet és kell kormányoztatniok. E pillanatban még

teljes elismerésünket bírod; mi bízunk a staszi és malagoszi győzében. De ama bizonyos emberek csak azért támogatnak, mert Microslawski vetélytársát látják benned.”

Amerika. Új-York, mart. 28. Déli hírlapok tudósításai szerint az egyesületek ki-tizettek Pemberton erődből. A külsőszöveketek hadserege Kentucky felé nyomult előre s minden órán csatát várhatni. Hírszerint az egyesületek újból meg akarják támadni Pembertont.

Nyugati Virginia új alkotmánya népszavazás útján megállított. Egyik pontja szerint a jövő július hónapban tul születendő rabszolgagyermek szabadok lesznek; minden 10 éven alóli rabszolda szabad lesz, mihelyt a 21 évet eléri; azok pedig, a kik most 10 és 21 év között állanak, 25 éves korukban. Nem szabad rabszolgákat állandó tartozkodás végett bevinni.

Mexikoból jelenti a „France”, hogy a francia sereg Pueblát balra hagyva, Cholula ellen nyomult s azt mart. 2-3 án alkalmasint elfoglalta. Cholula 15,000 lakosu város Mexiko és Puebla közt. Forey tábornoknak az a terve, hogy a Pueblaba bekerített mexikói hadseregnek elvágja visszavonulási útját. Martius 16-ra, a es. herceg születésnapjára volt kitűzve a derekas ostrom megkezdése.

Ujabbak. Krakkó, apr. 10. Pétervári tudósítások szerint a czárnak egy mart. 30-i ukáza a birodalom nyugati tartományai bel minden polgárnak, a ki a lengyel felkelésben részt vett, ingó és ingatlan vagyonát elkoboztatni rendeli.

— Lemberg, apr. 10. Armatus, Semetkowskij és Grochawalski polgárok és még három külföldi egyén, házmozgás következtében elfogott. Egy orosz czirkáló csapat Grebul-tow mellett átlépven az osztrák határt, lefegyvereztetett s Pradikba szállított. Miután kiderült, hogy a határsértés a tájék nem ismerése miatt történt, visszaszabocsátott.

— Turin, apr. 9. A király három minis-ter kíséretében Florenbe érkezett s a lakosság által lelkesedéssel fogadtattott.

Athéne, mart. 7. A francia követség is jelentette, hogy kormányba beleegyeznek a királyválasztásba. A választás ünnepélyére Te deum és három napi böjt van határozva.

Bécsi börze Aprilis 13-án: Nemzeti kölcsön 81.55. 5% Metalliques 76.60. Bank-részcény 800.—. Hítel-részcény 206.20. Váltó Londonra 111.—. Ezüst 120.60. Arany 5.32.

Aprilis 11-én: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyarországi 76.—. Erdélyi 73.—.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

(769) Cs. kir. és hercegi szabadalmakkal fölruházott = a gyógytan legnevezetesebbtekintélyeitől megvizsgált = ajánlott = és bizonyítványokkal ellátott. =

BERINGUIER LIPOT orvostudor

illatos gyógyszeres

KORONASZESZ

(vagy kölni-víz Quintessentiája.)

Béringuier orvostudor **Koronaszesze** a legválogatottabb s értékesbb zamatos-illékony részekből lepároltatás által készített, nem csak mint jeles illatszer, mely az élet-erőt eleveníti és erősíti, hanem mint jeles gyógyszer-szer is ajánlott. Ez egy valódi segély azokra nézve, kik fejfájásban és főküszvényben szenvednek, fog- és fül-fájásoknál, hü-lés bajknál, könnyebb köszvényes fájalmaknál, valamint az ideg-rendszer s az emésztő szervezett gyenge állapotjában, **Béringuier** orvostudor **Koronaszesze** bevéve, bedörz-sölve, vagy a megnevezett kendővel bekötés által, mint ideg erősítő, göres csillapító, s erősítő háziszser hatályosan alkalmazható; igazi hasznos szolgálatot nyújt a **Korona-szesz** használata a mindennapi mosdásnál, és ha azt a mosdó vízhez vegyítjük, midőn ily módon nemcsak a fő izmokat s a szemeket erősíti, hanem egyszersmind a bőrnök ru-ganyos lágyaságot és ifjui frisséget kölcsönöz.

Béringuier orvostudor illatos gyógyszer, cs. kir. szabadalmazott **Koronaszesze** kizárólagosan csak eredeti üvegekben 1 ft 25 kr. uj pénzben és eredeti 6 üveget fog-laló ládákban — egy ládának ára 7 ft 50 kr. uj p. árulatik, s flügvényei a bé-lyegvédre vonatkozó cs. rendelet szerint hivatalosan be van lajstromozva.

A hajak szépen tartására
Dr. BÉRINGUIER

NÖVÉNY-GYÖK HAJ-OLAJA.

Dr. Béringuier növény-gyök haj-olaja távol minden ártalmas vegyítékektől mindég és mindenütt mint kitünőleg előnyös szer szolgál a fő-hajnak és szakálnak fentar-tására, erősítésére és szépítésére; övszer az oly alkalmazlan fejkorpa és folt képződések ellen, a hajnak fényt, kellemes simaságot s puhaságot kölcsönöz, s jelesen oly ese-tekben is, hol midőn a haj már hullani vagy a fő korán kopaszodni kezd, e szer gyógyhatása nagyon meglepő. **Dr. Béringuier növény-gyök haj-olaja**, a külföld ily nemü legjobb készítményhez sorozható, de ezeket ol-csóságával jóval feljúlmulja. **Dr. Béringui-er növény-gyök haj-olaja** a mellékelt dugaszolt, cím pecsét nyomóval s fekete irással pecsételt eredeti üveg-csében ára minden bizományi rak-tárnál változatlanul 1 ft uj p.

Dr. Béringuier összes szabadalmazott készítményei az eredeti szabott áron: **Kolozsvártt:** csak is gyógyszer. **WOLFF J.** s **Khudi J.** özvegyénél kaphatók, valamint **Abrudbányán:** Ferenczi Mihály; **Beszterczen:** Kelp Ferencz; és **Diétrich & Fleischer;** **Bras-sóban:** Stenner F.; **Déván:** Büchler A.; **Nagy Enyeden:** Trajánovits Ede gyógyszerész és **Bisztricsányi A.; Erzsébetvároson:** Schmidt A.; **Hátszegén:** Mátéfi Béla gyógyszer.; **Kézdi-Vásárhelyt:** Hankó László; **Kőhalomban:** Melas Ed. F. gyógyszer.; **Maros-Vásárhelyt:** Foga-rasi J. D.; **Medgyesen:** Vándory & Brandsch; **Szegvártt:** Misselbacher fia és Teutsch; **Sz-Ujvártt:** Placintár és fia gyógyszer.; **Szász-Régenben:** Wachner Traugott; **Szászsebesben:** Weissörtel Ad. G.; **Szebenben:** Zóhrer J. F.; **Székelly-Keresztúron:** Binder Márton; **Sepsi-Szentgyörgyön:** Vitályos Béla; **Sz.-Udvarhelyt:** Kauntz J. A. gyógyszer.; **Szeredában:** Goszsy A.; **Sz.-Somlyón:** Ruszka Ignác; **Tasnádán:** Szongott Jakab; **Tordán:** Velits G. és Wolff G.; **Zalathánán:** Megay Guszt. A. gyógyszer.

Postán küldve a göngyöleket és bérmentesítésért a rendes áron felül a tá-volság és csomag nagyságához képest még 30 egész 70 krig melléklendő.

(74) Alóliott fölbiwja néhai Nagy-berivói Boér József, Boér András és Boér Im-re utódjait, hogy bizonyos családi követelések kiegyenlítése és a gróf Mikes János és Károly ellen, a herhámi kaszáló felprédáltatásáért folytatott s békeség útján végképpen elenyészett per illedékéből részükre eshető özsvég föl- és kezükhez vétele végett, szem-lyesen, vagy törvényes fölhatalmazottjaik által folyó és május 30 ik napjára, Küküllő-vármegye mikesfalvi nevű helységben létező lakhelyére mulhatlanul megjelenni sziveskedjenek. Mikesfalván, ápril 7-én, 1863.

Nagy Berivói BOÉR ANTAL.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda bettiüvel (Bel-farkasutca 74 sz.)

(78) A kolozsvári kereskedői társulat tanodájánál, egy tanítói állomás megüritült. Az alkalmazandó földrajzból, szám, magyar és német nyelvtan, s helyes írásból, minden ünnep- és vasárnapon, részint délelőtt, részint délután köteles órákat adni. Évi fizetése 157 ft 50 kr uj pénzben. A ki vállalkozni hajlandó, képességi és erkölcsi bizonyít-ványait, közelebbi május végeig, tanodai felügyelő **AKONTZ JÁNOS** urnál, belső-monostor utca szögletén a kereskedésében — a társulat választmányához intézett folyamod-vány mellett — teheti le.

(79) **Kiadó bolt.** Belső-monostor utcában, mltos Paget János u 193 számú háza alsó helyisé-ge, mely áll egy boltból három raktárral, kereskedési üzlet helyül több évekre haszonbérbe kiadandó. Értekezhetni **Duha** és **Tamáty** uraknál.

(73) **Vendéglős keresztetik** belső hidutezába a Nemessányi házhoz.

(76) A M. velkéri közös koresoma jog folyó év ápril 20 án árverés útján a többet ígérő-nek egy vagy több évre haszonbérbe fog adódni.

(77) **Végleges kárpótlási ügyben.**

Az erdélyi Felséges kir. főkörmányszékek f. é. január 17 én keltette magas hirdet-ményében a végleges urbéri-kárpótlási igényeiket a hivatalos valósitási költségek megta-karításával érvényesíteni kívánó t. cz. vételjogosult földbirtokos uraknak, eziranti kérvé-nyük headására f. é. május 17 ke tüzetett ki.

Ez okon bátorodom az illető s kötelességemnek tekintem különösen az igen számos t. cz. vételjogosult és végleges urbéri-kárpótlási tökélt igénylő földbirtokos ura-ságoknak, kiknek eddigelő is urbéri kárpótlási ügyeiket szerencsés valék kezelni, egész tisztelettel tudni adni: miszerint alóliott, mint a ki helyben lakva a kivételt igen czelsze-rtlen eszközölhetem, az irt határidő előtt bozzam ezimzendett egy a bejelentés, mint a ki-vétel és eladásra is vonatkozó szives megbízásait elvállalására és pontos eligazítására ajánlkozom. Nagy-Szeben, ápril elején, 1863.

Egerpataki KIS KÁROLY s. k.

bites ügyvéd, (lakik Nagy-piacon 188 h. sz. alatt.)

(75) **Haszonbérbe adó birtok.**

Hunyadmegyében a Cserna völgyén, Vajda-Hunyad város határában 220 hold szán-tó és kaszáló, uri lakházzal, gazdasági épületekkel, koresoma házzal és egy negyed órai távolságra innét Nagy Oklosan 6 hold jól mivel 1500 — 2000 veder tiszta járdován bort termő szőlő-hegygyel, továbbá Kis- és Nagy Bartsán Hunyad és Dévától egy órai távol-ságra 300 hold szántó és kaszáló, lak házzal, háromkerektől tisztelő malom, szeszgyár, flirészmalom, koresomai régálék és minden szükségelt gazdasági épületekkel, egy a fűrészmalomtól 1/4 órai távolságra a Maros parján lévő major-házzal együtt, e folyó év ápril hó 24 től kezdve egyenként, vagy együtt, rövidebb vagy huzamosabb időre, czelszerű gaz-dászati feltételek mellett, haszonbérbe adandó. Bővebben alóliott V. Hunyadon személye-sen, vagy bérmentes levél által értekezhetni, utolsó posta Déván át Vajda Hunyad

BENEDIKTY ALBERT

(46) **szabó Edmund** fűszerkereskedésében **Kolozsvártt**, (középutca 458 szám) kaphatók:

L I L I O M - V I Z

mindenfélé **börkiütések**, **májfolt**, **szeplő** ellen és a **napégetést** is a legrövidebb idő alatt **eltávolítja**, a bőrt finomná, fehérré teszi, **ára 1 üvegnek 2 ft.**

CHARITAS,

a legjobb borotválkozó hab-szappan; porcellán tégelyben. **Ára 50 kr.**

PALACZFÉREG VESZTŐ VIZ.

Ezen szer a legbiztosabb a „palaczférgek kiirtására” egy üveg ára 50 kr.

(72) **Haszonbéri hirdetés.** M. Légenbe 280, Petebe 15 hold belső, szántó, kapáló, pusztá szőlőkből álló, Lé-szonbérbe adandó. Értekezhetni levél által a genben udvar-ház, jó gazdasági épületekkel, moosi postán, vagy személyesen Légenbe la-7 curialista, és nagy koresma-házzal Petebe

2 curialista, valami 300 véka ősz, és szül-késes tavasz vetésekkel, el látott birtok, min-den órán 4 évekre Cantionatus embernek ha-szonbérbe adandó. Értekezhetni levél által a